

اقتصاد سرآمد

دوشنبه ۱۲۶آبان ۱۳۹۹ - شماره ۹۲۷

یادداشت

انتخابات آمریکا و تاثیر آن بر سیاست داخلی و خارجی ایران

ادامه از صفحه اول

از همه مهم تر ریاست قوه مجریه که مطابق قانون اساسی آمریکا بر عهده رئیس جمهور قرار دارند، می توان به اهمیت نقش و جایگاه رئیس جمهور در این کشور پی برد. اگرچه این اختیارات گسترده ریاست جمهوری بر اساس اصل تفکیک قوا و توسط دیگر قوا کنترل و محدود می شود، اما رئیس جمهور همچنان از قدرت فوق العاده ای در تصمیم گیری ها به ویژه در زمینه سیاست خارجی بر خوردار است و از آنجا که آمریکا اکنون قدرتمندترین بازیگر در عرصه ی جهانی است، تصمیمات و سیاست های آن در عالی ترین سطح بر تقریبا همه مسائل جهانی و بین المللی تاثیر گذار است. ساختار قدرت در ایالات متحده، تا قبل از روی کار آمدن دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۶میلادی، رویکرد ثابتی بوده است که اغلب میان دو حزب جمهوری خواه و دموکرات جابه جایی شده و از چارچوب مشخصی پیروی می کرد. برای مثال دموکرات ها اغلب بر مسائلی همچون رژیم های بین المللی، لیبرالیسم بازار آزاد و... تاکید داشته و همواره در صدد بوده اند مسائل مختلف را از کنترل های ابتدایی تا مصالحه و سازش پیش ببرند. به طور مثال شیوه تعامل روسای جمهوری چون اوباما به ویژه در مورد ایران در این راستا قابل ارزیابی است. به عبارت دیگر از ابتدای تیرگی روابط ایران و آمریکا، دو کشور هیچوقت نتوانسته بودند تا اندازه آنچه در سال های پایانی ریاست جمهوری اوباما رخ ده به همدیگر نزدیک شوند. تا آنجا که باراک اوباما طی پیامی نوروزی به نوعی پذیرش انقلاب اسلامی را آشکار و خطاب به دولت ایران اعلام کرد و یا در سال ۲۰۰۹ از ابراز علنی همراهی با جنبش سبز خودداری نمود.

با روی کار آمدن دونالد ترامپ، ساختار سیاست خارجی آمریکا از روالی که بیش از دو قرن بر آن استوار بود، خارج شد و بر خلاف روح قانون اساسی آمریکا که بر دموکراسی و حقوق بشر و آزادی تاکید می کرد، به سوی ناسیونالیسم شدید آمریکایی(اول آمریکا) و رفتار های غیر دموکراتیک و پوپولیستی گرایش پیدا کرد. این دگرگونی ساختاری در رفتارها و سیاست های غیر معقول و دور از انتظاری همچون خروج از توافق آب و هوایی پاریس، خروج از سازمان بهداشت جهانی، تهدید به خروج از ناتو، تجدید نظر در پیمان نفتا و... بروز و ظهور یافت. این سیاست ها و رفتارهای متفاوت آمریکا منجر به دوقطبی شدن ساختار سیاسی ایالات متحده گردید که در انتخابات اخیر این کشور به روشنی خود را نمایان کرد. آنچه که از آن به عنوان میراث ترامپ نام برده می شود.

اینک انتظار می رود با روی کار آمدن بایدن و با توجه به تفاوت های موجود در نگرش دموکرات ها به مسائل جهانی به ویژه - چنانچه گفته شد- تاکید آنها بر دموکراسی، رژیم های بین المللی و بازگشت سیاست و قدرت در آمریکا به روال و چارچوبی که قبل از ریاست جمهوری ترامپ حاکم بوده است، تغییراتی در نوع نگرش و سیاست های دولت جدید آمریکا به مسائل جهانی به ویژه در مورد ایران اتفاق بیفتد. لذا به نظر می رسد بایدن تلاش خواهد کرد قطار سیاست خارجی آمریکا را دوباره به ریل دموکراسی و حقوق بشر و اتحادسازی مبتنی بر همکاری های متقابل بین المللی بازگرداند و با تلاش برای بازگشت به توافقاتی که آمریکا از آن خارج شده مانند توافق پاریس، سازمان بهداشت جهانی و به ویژه برجام، به ترمیم چهری و خشن و غیرقابل اعتماد آمریکانزد افکار عمومی جهانی پرداخته و ضمن تلاش برای افزایش اعتماد جهانی به ایالات متحده به اصطلاح آب رفته را به جوی بازگردانند. در زمینه ایران نیز به نظر می رسد یکی از اولویت های بایدن درسیاست خارجی آمریکافراهم کردن زمینه بازگشت به توافق هسته ای برجام مطابق وعده های او برای بازگشت به این توافق در مبارزات انتخاباتی خواهد بود. اما این که تصمیم بایدن و همفکران او در ایالات متحده برای بازگشت به توافق برجام با چه ترتیباتی صورت خواهد گرفت جای تامل دارد. با این حال محتمل ترین گزینه این است که با توجه به شرایط دشواری که تحریم های آمریکا به ویژه از نظر اقتصادی برای ایران ایجاد کرده است، بایدن بازگشت دوباره به برجام را مشروط به اخذ تعهدات و شرایط جدید از جمله اقداماتی در زمینه حقوق بشر و محدودیت بر نامه های موشکی ایران نماید. در پایان می توان ابراز امیدواری نمود که با ترمیم روند سیاست های خصمانه آمریکا درباره ایران به ویژه در چند سال اخیر، از سوی جو بایدن، رئیس جمهور منتخب آمریکا، اتخاذ سیاسی مبتنی بر تعامل و اعتماد متقابل نسبت به ایران و خردورزی و هوشمندی مسئولان جمهوری اسلامی (به ویژه دولت آینده) و ترجیح منافع مهم ملی بر منافع دست دوم و حاشیه ای، زمینه ی بهبود و گشایش در روابط این دو کشور در عرصه منطقه ای و بین المللی فراهم آید. * مدرس دانشگاه

هدف بودجه ۱۴۰۰ قطع وابستگی مستقیم بودجه به نفت است

رئیس جمهور با تشریح چارچوب تدوین بودجه سال آینده، تأدیه بخش عمده مطالبات کارکنان، بازنشستگان و سازمان های بازنشستگی و به سرانجام رساندن بخش مهمی از پروژه های عمرانی در برنامه بودجه سال ۱۴۰۰ را زمینه مناسبی برای تدوین برنامه هفتم توسعه دانست. به گزارش اقتصادسراسرآمد، حجت الاسلام والمسلمین حسن روحانی رئیس جمهور صبح روز یکشنبه در یکصد و هشتاد و یکمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی، درباره چارچوب بودجهٔ سال ۱۴۰۰ کل کشور گفت: هدف اصلی بودجه سال ۱۴۰۰ بر کاهش هزینه ها، افزایش درآمدها، کاهش تصدی گری های دولت، توسعهٔ دولت الکترونیک، قطع وابستگی مستقیم بودجه به نفت، رونق و جهش تولید و اجرای سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی استوار شده است.

گزارش «اقتصادسراسرآمد» به بهانه تصویب «کلیات طرح حمایت مالی از افشاگران فساد»

حمایت از افشاگران، گام اول فسادستیزی

گروه سیاسی - طرح یک فوریتی حمایت مالی از افشاگران فساد در مجلس دیروز تصویب شد. طرحی که هر چند دیر به سراغ آن رفتند اما چنانچه به درستی اجرا شود می تواند گام موثری در کاهش فساد باشد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، هر از چندگاهی اخباری مبنی بر اختلاس، رانت خواری، ویژه خواری، زمین خواری و فسادهای اقتصادی به انواع مختلف در سازمان ها و نهادهای دولتی و غیر دولتی یا برگزاری دادگاه مفاسد اقتصادی دیده می شود.

هنگام تخصیص منابع اقتصادی به ویژه در فضای دولتی امکان حیف و میل منابع وجود دارد. گاهی منابع با تصمیم های غلط و غیر کارشناسی ناشی از عدم شایستگی و بی کفایت بودن مدیر یا مسئول مربوطه حیف می شوند و گاهی نیز به دلیل کسب منافع شخصی افراد فاسد در سیستم یا خارج از سیستم به صورت های مختلف مثل اخذ رشوه، کلاهبرداری، اختلاس، احتکار، امضاهای طلایی، انحصارطلبی، پارتی بازی، خویشاوندسالاری، قانون گریزی و انواع تبعیض میل می شوند.

اینکه چه فرد یا گروهی به افشای فساد دست زده است خیلی اهمیتی پیدا نمی کند، در صورتی که در بسیاری از موارد افشای ها برای افشاکنده تبعات و هزینه های سنگینی دارد و موجب می شود تا سایر افراد با دیدن عواقب ناشی از این مسئله در صورت مشاهده ی تخلف و سواستفاده یا ناکارآمدی

ترجیح دهند سکوت کنند و اصطلاحا کار به کار دیگران نداشته باشند و کار خود را انجام دهند. در هر حالی که این مسئولیت گریزی و بی تفاوتی نه با ارزش های اخلاقی دین اسلام به ویژه تشیع هم خوانی دارد و نه عزت و غیرت یک وطن دوست ایرانی -که برای منافع ملی و رشد و پیشرفت کشورش ارزش قابل است- چنین رفتاری را قبول می کند. افشاگران نقش مهمی در افشای فساد، تقلب، سوءمدیریت و سایر تخلفاتی دارند که سلامت و امنیت عمومی، درستکاری مالی، حقوق بشر، محی طریست و حاکمیت قانون را به خطر می اندازد. با ارائه اطلاعات درباره این بدکردار ی ها، افشاگران به نجات جان های بسیار و جلوگیری از هدر رفتن میلیاردها دلار از بودجه عمومی کمک نموده و درعین حال از رسوایی ها و فحاج ناشی از

اند. این معاهدات شامل کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل متحد (مواد ۸، ۱۳ و ۳۳)، کنوانسیون های حقوق مدنی و کیفری مبارزه با فساد شورای اروپا (مواد ۹ و ۲۲)، کنوانسیون بین آمریکایی مبارزه با فساد (ماده ۸)، کنوانسیون پیشگیری و مبارزه با فساد اتحادیه آفریقا (ماده ۵) و کنوانسیون عربی مبارزه با فساد (ماده ۱۰) است. در مقاله حاضر به بررسی وضعیت حقوقی حمایت از افشاگران فساد در ایران و چند کشور منتخب خواهیم پرداخت و برای بهبود و تصویب قوانین حمایت از افشاگران فساد در ایران پیشنهادهایی ارائه خواهد شد.

افشایگی ها یا سوت زنی ها در سایر کشورها هم وجود دارد و به نظر می رسد برای کسانی که متخلف را معرفی کنند پاداش در نظر گرفته اند. به عنوان مثال اداره مالیات آمریکا توانسته به کمک افشاگران، پنج میلیارد دلار فرار مالیاتی را کشف کند و از محل زنده کردن این پول ۸۱۱ میلیون دلار به افشاگران پاداش بدهد.

همچنین علاوه بر شناسایی مالیات، در کشورهای پیشرفته برای مبارزه با فساد همین روش در پیش گرفته شده است. با در کره جنوبی از فرد افشاگر و خانواده او حمایت مطلق و کاملی صورت می گیرد. با همه این اوصاف و با وجود خلاهای قانونی موجود که به آن اشاره شد، هستند افرادی که معتقدند با توجه به بافت جامعه ایرانی حتی تصویب قوانین افشاگرانه در مجلس هم برای مبارزه با فساد کافی نیست.

تشکیل بزرگترین اتحادیه تجارت آزاد جهان بدون آمریکا

آسیا بزرگترین اتحادیه تجاری جهان و گروهی تحت حمایت چین را به استثنای ایالات متحده تشکیل می دهد. روز یکشنبه پانزده اقتصاد آسیا و اقیانوسیه بزرگترین اتحادیه تجارت آزاد جهان را تشکیل دادند، توافقی با حمایت چین که شامل ایالات متحده نمی شود. اعضای مشارکت اقتصادی جامع منطقه ای در یک نشست منطقه ای در هانوی، ضربه ای بیشتر به توافق گروه تحت فشار باراک

اوباما، رئیس جمهور سابق ایالات متحده است که ترامپ جانشین وی در سال ۲۰۱۷ از آن خارج شد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، در میان سوالات مربوط به تعامل واشنگتن در آسیا، ممکن است این مشارکت اقتصادی موقعیت چین را به عنوان شریک اقتصادی با جنوب شرقی آسیا، ژاپن و کره تقویت کند و دومین اقتصاد بزرگ جهان را در موقعیت بهتری برای شکل دادن قوانین تجارت منطقه قرار دهد.

ایالات متحده در این مشارکت اقتصادی و همچنین مشارکت بین اقیانوس آرام به رهبری جانشین اوباما غایب است و و این غیبت بزرگترین اقتصاد جهان را از میان دو گروه تجاری که دارای سریعترین رشد روی زمین هستند، خارج می کند. به گفته یک اقتصاددان ارشد در مقابل، این مشارکت اقتصادی می تواند به پکن کمک کند تا وابستگی خود را به بازارها و فناوری خارج از کشور کاهش دهد، این تغییر با افزایش اختلافات در واشنگتن تسریع می شود. این مشارکت اقتصادی انجمن ۱۰ عضو ملل آسیای جنوب شرقی، چین، ژاپن، کره جنوبی، استرالیا و نیوزیلند را گروه بندی می کند. هدف در سال های آتی کاهش تدریجی تعرفه ها در بسیاری از مناطق است.

این توافق در حاشیه اجلاس آنلاین این انجمن در حالی برگزار شد که رهبران آسیایی تنش ها را در دریای چین جنوبی برطرف می کردند و برنامه هایی را برای بهبود اقتصادی پس از همه گیری در منطقه ای که رقابت ایالات متحده و چین در حال افزایش است، به عهده می گیرند. در مراسمی غیرمعمول که به دلیل شیوع ویروس کرونا به صورت مجازی برگزار شد، رهبران کشورهای عضو این مشارکت به نوبت پشت سر وزرای تجارت خود ایستادند که یکی یکی نسخه های توافق نامه را امضا کردند، و سپس آنها را با پیروزی به دوربین ها نشان دادند. نخست وزیر ویتنام، که به عنوان رئیس این انجمن میزبان این مراسم بود، گفت: این مشارکت به زودی توسط کشورهای امضا کننده تصویب می شود و با کمک به بهبود اقتصادی پس از همه گیری ۰۰۰۰۰۰، به اجرا در می آید. ویتنام گفت:

این مشارکت اقتصادی ۳۰ درصد اقتصاد جهانی، ۳۰ درصد جمعیت جهانی را تشکیل می دهد و به ۲.۲ میلیارد مشتری می رسد. وزارت دارایی چین گفت وعده های اتحادیه جدید شامل حذف برخی تعرفه ها در این گروه، برخی فوری و برخی دیگر طی ۱۰ سال انجام می شود. جزئیاتی در مورد اینکه کدام محصولات و کدام کشورها کاهش فوری تعرفه ها را می بینند، وجود ندارد.

اخبار

محاسبه مطالبات صندوق های بیمه ای

بر مبنای ارزش واقعی

هیات عمومی دیوان عدالت اداری با ابطال یک مقرره دولتی، مصوب کرد مطالبات سازمان ها، صندوق ها و موسسات بیمه ای فعال از دولت، بر مبنای ارزش واقعی روز محاسبه می شود. به گزارش اقتصادسراسر آمد روابط عمومی دیوان عدالت اداری، به دنبال شکایت کانون کارگران بازنشسته تهران از هیات وزیران و درخواست ابطال تبصره ۲ ماده ۳ آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده ۸ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شماره ۲/۱۹۵۳ت/۲۹۴۵۴مورخ ۲۹/۲/۹۷ مصوبه هیات وزیران که در آن مقرر شده بود، مطالبات سازمان ها، صندوق ها و موسسات بیمه ای فعال از دولت براساس نرخ اوراق مشارکت محاسبه شود، هیات عمومی دیوان عدالت اداری وارد بحث و بررسی شد و با توجه به اینکه مقرره دولت خلاف بند (ه) از ماده ۷ قانون جامع رفاه تشخیص داده شد و ملاک محاسبه مطالبات را ارزش واقعی روز دانست، رای به ابطال این مقرره هیات دولت داد. در بند (ه) از ماده ۷ قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی آمده است: مطالبات سازمان ها، صندوق ها و مؤسسات بیمه ای فعال در قلمروهای نظام تامین اجتماعی از دولت بر مبنای ارزش واقعی روز و براساس نرخ اوراق مشارکت پرداخت خواهد شد.

اعلام آمادگی ایران برای ساخت بالگرد مشترک با عراق

فرمانده هوانیروز ارتش گفت: آمادگی داریم که همانند کشورهای پیشرفته کار ساخت بالگرد مشترک میان دو کشور ایران و عراق را آغاز کنیم. به گزارش اقتصادسراسرآمد، امیر یوسف قربانی فرمانده هوانیروز ارتش در نشست با سرلشکر سمیر زکی حسین فرمانده هوانیروز ارتش عراق با گرمی داشت یاد و خاطر شهدای مقاومت شهید سپهبد قاسم سلیمانی و شهید ابو مهدی مهندس، اظهار داشت: در گذشته ملاقاتی که با فرمانده سابق هوانیروز عراق داشتیم بخشی از توانمندی های راهبردی هوانیروز ارتش ایران را در معرض دید آنها قرار دادیم و مقرر شد که همکاری های دو جانبه ای را داشته باشیم. وی با اشاره به روابط و تعاملات پیشین با هوانیروز ارتش عراق، گفت: از فرمانده جدید هوانیروز ارتش عراق می خواهیم با توجه به انتخابات وزیر مدینه دفاع عراق و البته با در نظر گرفتن توافقات گذشته تلاش بیشتری برای اجرای توافقات گذشته داشته باشند. فرمانده هوانیروز ارتش در ادامه از آمادگی هوانیروز ارتش ایران جهت برگزاری رزمایش مشترک در یکی از مناطق مرزی مورد توافق خبر داد و گفت: همچنین آمادگی داریم سندی را برای گسترش همکاری ها به امضا برسانیم.

پاسخ قاطع نماینده ایران به طرف عربستانی

در نشست گروه ۷۷ و چین

روزنامه رای الیوم به مشاخره کلامی نماینده ایران و عربستان بر سر مساله توافق هسته ای در نشست اخیر گروه ۷۷ و چین و پاسخ کوینده نماینده ایران پرداخته است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، نشست گروه ۷۷ و چین در سازمان ملل شنبه شب برگزار شد که فساد مشاخره کلامی میان نمایندگان عربستان و ایران بود. عبدالله المعلمی، نماینده دائم عربستان در سازمان ملل به درج موضوع توافق هسته ای ایران از بیانیه پایانی مجموعه ۷۷ و چین اعتراض کرد و گفت: این موضوع بدون اینکه موضوعیت داشته باشد، چند سالی است که در بیانیه پایانی وزرای خارجه گروه ۷۷ و چین گنجانده می شود. این توافق شکست خورده است. علی حاجیلاری، راینز نمایندگی ایران در سازمان ملل در پاسخ به اظهارات نماینده سعودی گفت: من از کلام نماینده سعودی که مدعی است بند مربوط به توافق هسته ای با فشار ایران در بیانیه گنجانده شده است تعجب می کنم. نماینده کشورمان گفت: المعلمی در نشست حضور داشت اما در ابتدا هیچ گونه اعتراضی به این مساله نداشت. ادعای اینکه بند مربوط به توافق هسته با فشار ایران افزوده شده است بیشتر شبیه یک شوخی است و اظهارات نماینده سعودی که بی اساس است، توهین به وزرای مجموعه ۷۷ به شمار می رود.

در خواست ترامپ برای توقف بازشماری آراء ایالت جورجیا

رئیس جمهوری آمریکا خواستار توقف بازشماری آراء در ایالت جورجیا شده و بار دیگر به احتمال وقوع تقلب اشاره کرده است □چون امکان تطبیق امضاها وجود ندارد □ به گزارش اقتصادسراسر آمد، کارزار انتخاباتی دونالد ترامپ چندین شکایت در چندین ایالت از جمله پنسیلوانیا، میشیگان، جورجیا، آریزونا و نوادا به جریان انداخته و مدعی وقوع تقلب در انتخابات است. او شنبه در پیامی تویتتری درباره شواهدی از تقلب گسترده در آراء صحبت کرد. ترامپ نوشت: شواهد فوق العاده زیادی از تقلب گسترده در آراء وجود دارد که اثبات انکار ناپذیر آن است که ناظران انتخاباتی جمهوری خواه ما اجازه پیدا نکردند که در اتاق های شمارش آراء حاضر شوند. میشیگان، پنسیلوانیا، جورجیا و دیگر ایالات. این مغایر قانون اساسی است □و در پیام تویتتری دیگری نوشت: بازشماری دسته ای آراء که اکنون در جورجیا در جریان است، اتلاف وقت است. آنها تطبیق امضاها را نشان نمی دهند. شمارش را تا زمانی که آنها اجازه تطبیق بدهند، متوقف کنید. به دموکرات های چپ رادیکال اجازه ندهید انتخابات ما بدن دنداجمعه گذشته هم مقام ایالتی پنسیلوانیا اعلام کرد. از آنجا که اختلاف آرای دو نامزد در این ایالت بسیار زیاد است، آراء بازشماری نخواهند شد. براساس آخرین آمارها، جو بایدن به ۴۹ درصد آراء و ترامپ به ۴۸.۹ درصد آراء در این ایالت دست یافته اند.

مسئولین به دوگانگی بر خورد با تجمععات توجه داشته باشند

دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی گفت: مسئولین باید در مدیریت بحران کرونا ضمن هر پزیز از تناقض در گفتارها و اقدام ها، نسبت به دوگانگی بر خورد با تجمععات نیز توجه داشته باشند. به گزارش اقتصادسراسرآمد، اسدالله بادامچیان در بیان مواضع هفتگی حزب مؤتلفه با اشاره آسیب های گوناگون بیماری کرونا در کشور و افزایش محدودیت ها، از دولت خواست با اعتمادسازی عمومی، از اقشار آسیب دیده شرایط کرونا حمایت جدی داشته باشد. وی افزود: جلوگیری از افزایش آمار مبتلایان به کرونا و قربانیان آن در کشور نیازمند مدیریت منسجم و تصمیم های متفن و کارشناسی قرارگاه فرماندهی و نیز داشتن ضمانت اجرایی است. دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی اضافه کرد: مسئولین باید در مدیریت بحران کرونا ضمن هر پزیز از تناقض در گفتارها و اقدام ها، نسبت به دوگانگی بر خورد با تجمععات نیز توجه داشته باشند. بادامچیان در ادامه تصریح کرد: با توجه به موقعیت های طب سنتی در برخی کشورها برای درمان کرونا، دولت از ظرفیت های طب ایرانی برای کاهش عوارض و درمان بیماری کرونا در کشور بهره برداری نماید.